

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 25 APRIL 1917

No. 69

INHOUD

	Blz.
HET ZOUT-WETJE	305
Het agrarische vraagstuk in Engeland	306
De Pennsylvania Railroad in 1916	308
De Rijksmiddelen	309
Duikbootresultaten	309
INGEZONDEN STUKKEN:	
Rijkspostspaarbank en Prolongatievereniging	309
Zegelrecht van Chèques	310
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	310
MAANDCIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	310
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	311—318
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f. 10,—, buitenland en koloniën f. 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f. 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

24 APRIL 1917.

De gewone belangrijke vraag naar geld, welke zich ieder jaar tegen Mei ontwikkelt, begint reeds merkbaar te worden. Hierdoor en door de inschrijving op het schatkistpapier, welke Vrijdag plaats had, was de vraag naar particulier discountpapier belangrijk verminderd, en kon de noteering van 1½ pCt. tot 2¼ pCt. oploopen. Nadat echter de uitslag van de inschrijving was bekend geworden, kwam er weder meer belangstelling voor handelswissels, zoodat de week sloot op circa 2 pCt. Op de aangeboden dertig millioen gulden schatkistpapier werd in het geheel ingeschreven voor een bedrag van f. 45.505.000.

Toegewezen werden f. 4.850.000 driemaands promessen à f. 995,12; f. 11.060.000 zesmaands promessen à f. 986,65; en f. 14.090.000 jaarsbiljetten à f. 1008, gevende een netto rendement van respectievelijk 1,8 pCt., 2% pCt. en 3¼ pCt.

* * *

De wisselmarkt was ook deze week weder zeer onregelmatig. De sterke rijzing van den eersten beurs-

dag ging voor Berlijn en Weenen weder bijna geheel verloren, hetgeen niet te verwonderen is, als men in aanmerking neemt, dat de noteering van Holland in Berlijn, ondanks de devisencentrale iederen dag 1 mark stijgt en deze week van 252 tot 259 opliep. Voor Londen, Parijs en New York trad nog eenige verdere verbetering in, echter niet in verhouding tot de sterke rijzing van den eersten dag. Bijzondere aandacht trok de buitengewone daling van de Scandinavische koersen, welke de laatste dagen der week 2 à 2½ gulden terugliepen. Het slot was echter weder vaster en op den eersten dag der nieuwe week konden de koersen zich weder belangrijk herstellen, vooral voor Stockholm, dat weder tot circa f. 1,30 boven het laagste punt opkwam.

HET ZOUT-WETJE.

Het 26 Febr. '17 ingediende wetsontwerp betreffende zout-ontginningen in den Overijsselschen Achterhoek (Bijlagen '16—'17, no. 376) roept tal van vragen op, die bij voorbaat in de memorie van toelichting moesten zijn beantwoord. Het ontwerp echter kenmerkt zich door ontstentenis eener dergelijke memorie: de enkele regels schrift, welke er dien naam dragen, verdienen hem niet.

1. „Aan den Staat wordt — zegt art. 1 — als ware voor de ontginning van zoutlagen volgens de wet van 21 April 1810 (Bulletin des Lois no. 285) concessie verleend, de eigendom toegekend van de zoutmijn . . . (bij Buurse)”. En volgens art. 2 van de bijgevoegde ontwerp-exploitatie-overeenkomst worden „alle rechten” van den Staat op de mijn, dus ook zijn eigendomsrecht, tot 31 Dec. 1976 overgedragen aan de N.V. „Nederlandsche Zoutindustrie”.

De memorie van toelichting verzwijgt, op welken grond zij aanneemt, dat bij wijze van concessie krachtens de mijnwet van 1810 de eigendom juist van zoutlagen kan worden verkregen, dat zoutlagen „mines” zijn in den zin dezer hier nog geldende Fransche wet. In Frankrijk heeft men (onder precies dezelfde wet) gemeend van niet en daarom bij aparte wet later het zout uitdrukkelijk onder de concessionabele delfstoffen opgenomen. Hier te lande, waar dergelijke aanvulling der mijnwet achterwege bleef, zou een eigenaar van bovengrond met meer dan een schijn van recht (het is een open kwestie) kunnen staande houden, dat het onderliggende zout, zij het dan door een laakbare omissie der wet van 1810, hem toebehoort en hem dus alleen door schadevergoedende onteigening mag ontnemen, niet door een wetje als dit mag ontfutseld worden.

2. De memorie van toelichting zwijgt ook nagevoegd geheel over de voorgeschiedenis dezer aangelegenheid. Ter goedkeuring wordt aangeboden een ontwerp-overeenkomst, die begrijpelijkerwijze niet is gedateerd. Niettemin zegt haar art. 14, dat de overeenkomst vervalt, tenzij binnen zes maanden „na

heden" bij wet bekrachtigd. Wat „heden" is, blijft te raden. Blijkbaar was de zaak al een tijd aanhangig: volgens art. 4 der bijgevoegde statuten eindigt het eerste boekjaar der vennootschap op 31 December 1916. En de memorie van toelichting verzekert gelaten, dat de tijdsomstandigheden (de gebrekkige toevoer van zout en soda uit het oorlogvoerende buitenland) „aanleiding" geven om de winning van dit steenzout „onverwijd" ter hand te nemen!

3. De memorie van toelichting motiveert met geen woord, waarom in dit geval en bij dit mineraal een exploitatie-contract voorkeur verdient boven staats-exploitatie. Hoewel elders eigen staatszoutmijnen bestaan. Hoewel de geschiedenis van het mijnwezen haast doorlopend het zout als voorwerp van staats-eigendom geschikter heeft geoordeeld dan andere delfstoffen. Men denke aan de verkooprijzen (ook Mr. Tasman wees reeds hierop in zijn jongste „Economische kroniek" in De Economist van April); hier blijft de regeeringsinvloed beperkt tot ministeriële goedkeuring op de instructie der directie, krachtens het, nogal slappe, art. 20 der statuten.

4. De memorie van toelichting laat geheel te raden, waarom de den staat gratis toegedachte 150 aandelen van f 1000 (op een maatschappelijk kapitaal van aanvankelijk f 1.200.000 en maximaal, behoudens latere uitbreiding, f 3.000.000) met een achtste van de overwinst (ook als meer dan 1200 aandelen zullen zijn uitgegeven en de staat dus minder dan een achtste der aandelen zal bezitten) een betamelijke vergoeding zijn voor de toekenning van een plm. 60-jarig uitsluitend exploitatierecht en voor den afstand van de vindsaanspraken. Ook Mr. Tasman verklaarde zich hier onbevredigd. Geen wonder; zelfs ontbreekt de mededeeling, hoeveel hier bij Buursse de boorkosten van den Rijksopsporingsdienst hebben belopen.

5. Hoe de overwinst moet worden becijferd, blijft ten slotte ter beslissing van een scheidsgerecht, dat eenig (doch onvoldoend) richtsnoer vindt in artt. 30—32 der statuten. Deze vroede mannen kunnen hier komen te staan voor een soortgelijke vraag als de Gedeputeerde Staten van Limburg bij hun beslissingen inzake het evenredig mijnrecht, dat de Limburgsche mijnconcessionarissen hebben te betalen, beslissingen die, gegeven de zwijgzaamheid van ons mijnrecht in dit opzicht, uitvielen in dezen zin, dat afschrijving voor nieuwe werken zoowel ineens als stuksgewijs van jaar tot jaar geschieden mag, zoodat de concessionarissen zelf in belangrijke mate de bepaling van het winstcijfer, waarover cijns zal zijn te voldoen, in handen hebben. Of de aangehaalde statutaire artikelen deze vraag genoegzaam onder de oogen hebben gezien, lijkt twijfelachtig.

6. De memorie van niet-toelichting verzwijgt mede, om welke reden de bovengrondsche eigenaren jaarlijks maar een kwartje per hectare krijgen uitgekeerd, hetzelfde bedrag, dat enkel onze oudste steenkool-concessies (Willem en Sophia) kennen; bij alle jongere concessies (ook in de pas verleende bruinkool-concessies van 1917) is het dubbel zooveel. Dat ook verborgen blijft, waarom gekapitaliseerde uitkeering van het kwartje (f 6,25) wél mag worden opgelegd door den ontginner, niet mag worden geëischt door den rechthebbende (zooals de kolen-staats-exploitatiewet van 1901 dit wil), ligt geheel in de lijn van dit regeeringsstuk.

7. Ongemotiveerd blijft de vrees (doorstralend uit talrijke artikelen in de statuten) voor aandeelhouders-vreemdelingen, die niet meer dan een vierde der geplaatste aandelen zullen mogen bezitten. Een bepaling voor de vaak, sinds het begrip „strooman" leven heeft gekregen. Geheel in strijd met den geest der in dit opzicht consequent liberale wet van 1810 en ontleend aan onze Indische mijnwet, welke geboorte viel ten tijde van den Zuid-Afrikaanschen oorlog; een verontschuldigde maar geenszins vrijpleitende omstandigheid voor struisvogelpolitiek.

8. Duister blijft ook, waarom wordt afgeweken van den grondregel inzake het toezicht op de mijnen, dat er van beslissingen door den chef van het staats-toezicht, den „hoofdingenieur der mijnen", in *technische* aangelegenheden beroep open staat op den deskundigen Raad van Beroep, in *sociale* aangelegenheden op den Minister. Bij de zoutmijn wordt ook voor een reeks vragen van techniek de Minister de hoogste instantie.

Voorshands is het billijk, de mogelijkheid te aangeven, dat op al deze vragen — en deskundigen zullen er nog wel meer kunnen stellen — hoogst bevredigende antwoorden zijn te geven en dat de memorie van antwoord ze brengen zal. Ook dan echter blijft de grief, dat het recht van Kamer en Land op een memorie van toelichting, die meer dan een praatje is, in dit geval schromelijk is miskend.

v. B.

HET AGRARISCHE VRAAGSTUK IN ENGELAND.

„De ervaring van den oorlog heeft aangetoond, dat de mate waarin het Vereenigd Koninkrijk van ingevoerd voedsel afhankelijk is, reeds thans het land in speciale moeilijkheden heeft gebracht en in de toekomst een bron van groot gevaar kan worden. Wij hebben gezien, dat de kosten van den oorlog er sterk door zijn gestegen, dat het moeilijke probleem de buitenlandse wisselkoersen te regelen, er nog door verzwaaard is, en dat naar verhouding een overmatig deel van de beschikbare tonnenmaat van de handelsvloot er door in beslag is genomen op een oogenblik, waarop deze zoozeer voor andere doeleinden noodig is. Wij zijn ons voorts bewust van de mogelijkheid, dat de aanbouw van onderzeeboten zoo kan toenemen, dat in een toekomstigen oorlog een geregelde aanvoer van overzee van voedsel voor de bevolking van het Vereenigd Koninkrijk niet meer mogelijk is. Zelfs kunnen wij ons voorstellen, dat in een volgenden strijd een betrekkelijke onafhankelijkheid van het Vereenigd Koninkrijk van voedselaanvoer van overzee een beslissende factor zal zijn voor de overwinning. Los van deze zeer ernstige overwegingen, is het duidelijk, dat na den oorlog het financieel en materieel belang van het land eischt, dat de productieve krachten van den bodem tot volledige ontwikkeling zullen worden gebracht. Belast met een ontzaglijke staatsschuld zal het in hooge mate in het belang van het land zijn, wanneer een zoo groot mogelijk deel van het voedsel op eigen bodem wordt voortgebracht, zoodat het zoo weinig mogelijk in den vreemde behoefte te koop. Uitgeput in menschenmateriaal zal het in de uitbreiding van de landelijke bevolking in deze eilanden het beste middel tot herstel van zijn vitaliteit en energie kunnen vinden."

Met deze woorden schetst het voor enkele weken gepubliceerde rapport van de subcommissie voor de agrarische politiek uit het „Reconstruction Committee" het vraagstuk, tot welks oplossing de commissie geroepen is mede te werken. Intusschen is het agrarische vraagstuk, hoezeer deze oorlog en met name de verscherpte duikbootcampagne van de laatste maanden het op den voorgrond hebben geplaatst, allermint van den laatsten tijd. Na de afschaffing van de graanrechten in het midden der vorige eeuw was de Engelsche graanbouwer tegen vreemde concurrentie onbeschermd. Het gevolg is geweest, dat vooral in het vierde kwart der vorige eeuw moeilijke tijden aanbraken, die naar andere productiën, in vele gevallen omzetting in weiland, deden omzien. Hierbij kwam nog een andere factor. Het Engelsche erfrecht en de groote aantrekkingskracht, die het Engelsche landleven steeds op de bezitters van in de industrie, in de City, in de koloniën en in andere overzeesche landen verworven fortuinen heeft uitgeoefend, hebben al voor jaren ten gevolge gehad, dat in Engeland het groot-grondbezit in het oog van den eigenaar niet

een bron van inkomst pleegt te vormen, doch een aangenaam bezit, waartoe inkomsten uit anderen hoofde hem in staat stellen. Vooral dit laatste verschijnsel heeft op het Engelsche platteland, zoo gansch verscheiden b.v. van het Oost-Pruisische groot-grondbezit, zijn stempel gedrukt. Bij velen in Engeland bestond tegen deze ontwikkeling, welker tempo zich bij de stijgende vermogensvorming en vermogensconcentratie van de laatste tientallen jaren veeleer versnelde, ernstige bezwaren. Het bevolkingsdeel, dat in den landbouw een bestaan kon vinden nam af in plaats van toe, zijn beste landbouwers moest Engeland aan zijn koloniën, Canada in de eerste plaats, afstaan en de Engelsche pachter verhiel zich tot zijn landheer in den regel in een verhouding die, wat zij overigens aan goede zijden mocht hebben, zeker aan een modern en naar rationeële beginselen gevoerd landbouwbedrijf verre van bevorderlijk was. Natuurlijk was het verschijnsel niet algemeen en zijn er verschillende streken van Engeland en vooral van Schotland, waar de landbouw op hoog peil staat en zelfs maakt Engeland's gemiddelde opbrengst per bebouwde hectare, wat de hoofdvoortbrengselen aangaat, naast de andere West-Europesche landen geen kwaad figuur. Niettemin is ieder het er over eens, dat bij bebouwing van allen daarvoor geschikten grond, de opbrengst zeer belangrijk kan worden vermeerderd en dat ook door landbouwonderwijs, betere voorlichting en wat verder in andere landen aan doeltreffende middelen hiervoor wordt toegepast, in Engeland, waar van dit alles tot dusver ternauwernood iets geschiedde, nog veel kan worden bereikt. In zijn kern is het vraagstuk echter, het is uit het bovenstaande al wel duidelijk, een eigendomsvraagstuk en als zodanig werd het dan ook door alle Landreformers, onder wie de huidige eerste minister Lloyd George in zijn Sturm- und Drangperiode vooraan stond, aangevat. De verschillende small-holdings-acts kunnen worden aangemerkt als een eerste bescheiden stap in de richting door dezen gewenscht.

Intusschen deze zijde van het vraagstuk wordt door de Commissie niet aangeroerd. Wat zij, hoezeer het duikbootprobleem door haar aan een volgenden oorlog wordt vastgehecht, nastreeft, zijn maatregelen, die dadelijk zullen werken, maatregelen, die liefst nog dit jaar tot een massaal terugbrengen van weiland tot bouwland zouden kunnen leiden. Naast inrichting van een overheidsdienst voor den landbouw, gelijk wij dien hier te lande onder de opvolgende Directeurs-Generaal van den Landbouw hebben zien ontstaan, bepleit zij dan ook voor alles een reeks maatregelen, die den landbouwer bij weder overgang tot den graanbouw zullen garant stellen tegen mogelijke risico's. Zij stelt hiertoe voor een van staatswege gegarandeerde minimumprijs voor tarwe en haver, 42 en 23 shilling per quarter, een prijs die den normalen prijs voor den oorlog belangrijk te boven gaat. Verder stelt zij o.a. voor een minimum dagloon voor landbouwers te bepalen door districtsgewijze in te stellen loonraden.

Intusschen hadden de voorstellen hun schaduw reeds vooruit geworpen. Wilde er voor dit jaar nog iets van terecht komen en op een schaal van eenige beteekenis tot het scheuren van weiland en den uitzaai van zomertarwe worden overgegaan, dan moest op zijn laatst in Februari aan de plannen openbaarheid gegeven worden. Aldus geschiedde in de gedenkwaardige redevoering door Lloyd George op 23 Februari in het Lagerhuis gehouden.

Lloyd George kwam er rond voor uit, dat het een oogenblikkelijk belang was, waar het om ging. „The ultimate success of the allied cause depends on our solving the tonnage difficulties with which we are confronted.” Op landbouwgebied moet mitsdien bereikt worden, dat nog in deze weken tot het terugbrengen op groote schaal van weiland tot bouwland wordt overgegaan. Dat de landbouwer hiertegen opziet laat zich begrijpen. „He has been caught twice with too much arable land, and caught very badly—

once in 1880, and the other time in 1890; and then he had years of anxiety, depression, and insolvency, his savings completely absorbed, and very often he himself for years water-logged. There is no memory as tenacious as that of the tiller of the soil, and the furrows are still in the agricultural minds. Those years have given the British farmer a fright of the plough, and it is no use arguing with him. You must give him confidence (cheers), otherwise he will refuse to go between the shafts. Now the plough is our hope. You must cure the farmer of his plough fright, otherwise you will not get crops. What does he say? The farmer thinks in rotations; he is not thinking merely of what will happen next year. When he is cutting up his pasture he has got to think of years ahead, otherwise he is a loser. It is no use promising him big prices for next year and then dropping him gradually for the next few years.”

Deze overwegingen, die den lezer tevens een staaltje mogen geven van den suggestieven redeneertrant, waarvan Lloyd George het geheim bezit, leiden den minister dan in de eerste plaats tot het ook door de commissie aanvaarde stelsel van minimum-prijzen, met dit verschil, dat hij niet een blijvenden minimum-prijs voorstelt, doch voorshands slechts tot 1922 garantie geeft. De prijzen zijn echter belangrijk hooger dan die der commissie. Lloyd George toch stelt voor, en deze cijfers zijn overgegaan in het dezer dagen ingediend wetsontwerp, voor tarwe: oogst 1917 minimum 60 shilling, 1918 en 1919 55 sh., 1920—'22 45 sh., voor haver: oogst 1917 minimum 38 sh. 6 d., 1918 en 1919 32 sh., 1920—1922 24 sh. Ook ten opzichte van het minimum-loon der arbeiders gaat Lloyd George verder dan de commissie; immers hij stelt voor een wettelijk algemeen minimum-geldloon voor landarbeiders van 25 sh. per week. Tegelijkertijd stelt hij voor een verbod om de pacht boven het huidige bedrag te verhoogen, iets waarvan de sterk agrarisch getinte commissie niet spreekt.

Aldus de voorstellen, die zelfs Lloyd George's huidige medestanders een oogenblik verbaasd hebben doen staan en zijn tegenstanders, in de eerste plaats wat thans in Engeland nog durft opstaan tot verdediging van de beginselen van vrijheid en staatsonthouding, van een agrarische revolutie doet spreken. De Nation — die gelijk bekend op order van Lloyd George thans ons niet-Engelschen onthouden wordt — doen zij aan het slot van een overzicht van alles wat in deze tijden geschiedt, uitroepen: „The country is being turned into a close protected State and Empire, conducted by a powerful bureaucracy upon lines which are a combination of Prussianism and Australianism, drawing its autocratic methods from the former, its policy of concessions and bribes for labor from the latter.”

Inderdaad, wordt deze wet aangenomen, dan zal, met inbegrip van de mijnwerkers en enkele andere groepen, niet minder dan een vijfde van de gansche Engelsche bevolking een van staatswege gegarandeerd minimum-loon genieten. En dan de minimum-prijzen! Hoe zal, wanneer de wereldprijs lager wordt dan de gegarandeerde prijs, de Engelsche schatkist het verschil kunnen bijpassen? In een zeer belangrijke afzonderlijke nota bij het commissierapport berekent Sir Matthew Wallace, dat zelfs bij de matige prijsgarantie van de commissie de toeslag, berekend naar den vrij hoogen prijs van 1913, alleen voor Norfolk minstens 1 miljoen pond sterling zou bedragen, zonder dat bovendien in dit graafschap de graanbouw, die er van beteekenis is, belangrijk zou worden uitgebreid. Een spoedige prijsdaling van het graan moet bij Lloyd George's stelsel bijna zeker tot graanrechten leiden, is de conclusie. „Back to the corn-laws.” Lloyd George heeft zelf zich over deze toekomstvragen niet uitgelaten. Wie echter weet, dat van het gansche stelsel van preferentiële rechten binnen het Britsche rijk, graanrechten, in het algemeen rechten op voeding- en grondstoffen in Engeland een der hoekstee-

nen vormen, ziet met vrees een nieuwe prikkel in deze richting opkomen.

Nog een grief wordt tegen Lloyd George ingebracht, ditmaal van de zijde van hen, die in zijn vroegere periode van Landreform zijn medestanders waren. Hem wordt verweten, dat hij het probleem niet in zijn kern aantast en zodoende de schatkist op groote lasten kan brengen en misschien zelfs de invoering van graanrechten onvermijdelijk kan maken, zonder dat zekerheid bestaat, dat hij zijn doel bereikt. Immers in al de gevallen, waarin de grondeigenaar zelfs met opoffering van een hooger pachtbedrag thans zijn gronden aan den landbouw onttrekt, zal de garantie weinig baat geven, te minder nu, wat op zichzelf alle toejuiching verdient, pachtverhooging verboden wordt. Het is waar, dat het voorstel de mogelijkheid schept om, na een omvangrijke procedure, van staatswege de verandering der cultuur ter hand te nemen. In plaats echter van een welsprekend beroep op de vaderlands-liefde van deze grondeigenaars, hadden Lloyd George's vroegere democratische vrienden van hem een voorstel tot radicale verandering van den Engelschen grondeigendom verwacht. Zij vreezen, dat wat ten slotte voor Frankrijk misschien het voornaamste economische gevolg van de groote revolutie geweest is, thans voor Engeland weder jaren uitstel zal vinden.

DE PENNSYLVANIA RAILROAD IN 1916.

Van de groote Amerikaansche spoorwegsystemen is de Pennsylvania-groep de belangrijkste, zoowel door den omvang van het bedrijf als door de streek, welke voornaamste verkeersader zij vormt. Van New York, Philadelphia en Baltimore over Pittsburgh tot Buffalo en de havens van Lake Erie, Cincinnati, St. Louis en Chicago loopen de hoofdlijnen met tal van vertakkingen aan weerszijden, in totaal 19.576 K.M., een cijfer, van welks beteekenis men zich een voorstelling kan maken, wanneer men weet, dat het gansche Nederlandsche spoorwegnet 3.400 K.M. belooft. Beteekenis hebben de resultaten van het Pennsylvania-system niet enkel wegens de groote belangen bij het bedrijf zelf betrokken, maar ook omdat men de cijfers pleegt aan te zien als een der barometers voor de meerdere of mindere intensiteit van het economisch leven in de Vereenigde Staten. Immers zoowel voor het vervoer van landbouwproducten als voor dat van de producten van mijnbouw en nijverheid speelt het stelsel een eerste rol. Geen wonder dan ook, dat de ontzaglijke industriële activiteit, die de Vereenigde Staten in 1916 hebben ontplooid, zich in de cijfers uitsprekt. Intusschen staan tegenover de hoogere ontvangsten verschillende ongunstige factoren, die tenslotte de netto-winst minder sterk hebben doen stijgen dan anders het geval zou zijn geweest.

Onder cijfers gebracht blijkt de totale bruto-winst van alle ondernemingen, die deel van het stelsel uitmaken, te zijn aangegroeid met \$ 68.399.726, — een bedrag hooger dan de gansche opbrengst van menig ander groot spoorwegstelsel —, de netto-winst met \$ 20.963.316. De cijfers betreffen alle lijnen van het dusgenaamde „system”, ten Oosten en ten Westen van Pittsburgh en Erie, hetzij de Pennsylvania ze in eigendom bezit, exploiteert, controleert of op eenige andere wijze aan zich verbonden heeft. Over 1915 bedroegen de stijgingen resp. \$ 20.526.649 en \$ 22.305.213,

tezamen dus over 1915 en 1916 een stijging van de bruto-inkomsten met \$ 88.926.375 en van de netto's met \$ 43.268.529. De cijfers over het jaar 1915 besprekende merkt de Chronicle op: „It opened in gloom and it closed in a state of great activity and buoyancy.” Thans lezen we over het jaar 1916: „Under the further expansion in 1916 the revenue totals, previously large, have reached demensions that will seem surprising, even by those in close connection with railroad affairs.” En wat het vervoer van reizigers betreft merkt het blad terecht op: „we get perfectly fabulous aggregates, which surely it is out of the question for the mind to grasp.”

Ook het eigenlijke bedrijf der Pennsylvania Railroad Cy. — 4.536 mijl = 7.300 K.M. van het totaal van 19.576 K.M. — vertoont in zijn cijfers dezelfde stijgende lijn. Vergeleken met 1915 vermeerderden de bedrijfsinkomsten met 17 pCt., de inkomsten uit vrachten met 17 pCt., die uit het reizigersvervoer met 16 pCt., die uit het ijlgoederenverkeer met 25 pCt., de toevallige baten met 34 pCt. Dit laatste is blijkens het jaarverslag vooral toe te schrijven aan de vergoeding, die door geadresseerden en reeders werd betaald wegens te lang oponthoud der vrachtwagens. Ware dit niet geschied, dan zou het inkomen uit het vrachtverkeer hooger zijn geweest.

Niettegenstaande deze gestegen inkomsten keert de maatschappij ook dit jaar slechts 6 pCt. dividend uit, wat zelfs 1 pCt. lager is dan over 1907. Van het na dividendbetaling en reserveering overschietend bedrag van ruim \$ 20 miljoen wordt ruim 13 miljoen besteed voor verbetering en uitbreiding van het net en de rest op nieuwe rekening overgebracht. De P. R. R. volgt hiermede dezelfde politiek steeds in gunstige jaren door haar in practijk gebracht.

Aan den voet van deze bladzijde is opgenomen een overzicht van het bedrijf over de laatste 11 jaar, ontleend aan the Statist.

Uit deze cijfers blijkt intusschen eveneens van een zeer groote stijging der bedrijfskosten, veroorzaakt, niet alleen door buitengewoon hooge prijzen voor grondstoffen en materialen en door verhooging der belastingen, maar ook door een voortdurende stijging der loonen, niet in de laatste plaats samenhangend met de stijgende kosten van levensonderhoud.

Het verschijnsel vereischt te meer aandacht, waar in de laatste maanden van het afgelopen jaar de stijging der bedrijfsinkomsten langzamerhand heeft opgehouden, terwijl die der onkosten voortdurend verderen voortgang maakte, iets wat zich in 1917 heeft voortgezet. De P. R. R. heeft niettegenstaande dit alles, door de sterke stijging harer bedrijfsinkomsten in de eerste 8 maanden van het jaar haar winstcijfer over 1916 belangrijk boven dat van 1915 zien stijgen. Voor andere spoorwegen is dit echter niet het geval, reden waarom van de zijde der spoorwegen in toemende mate op verhooging der vrachten, welke zooals men weet van een Staatscommissie, de Interstate Commerce Commission, behoort uit te gaan, wordt aangedrongen. Zijn de voorloopige berichten, die dezer dagen uit Amerika tot ons kwamen, juist, dan zou thans een niet onbelangrijke vrachtverhooging zijn toegestaan.

Wat het loonvraagstuk betreft, staat het verslag der P. R. R., zooals begrijpelijk is, uitvoerig stil bij de moeilijkheden, die zich ten vorigen jare in het

	Lengte v. h. net in mijlen.	Bruto bedrijfs- inkomsten.	Bedrijfs- onkosten.	Ver- hou- ding. %	Netto bedrijfs- inkomsten.	Verdere inkomsten.	Totaal netto inkomsten.	Belas- tingen.	Rente en aff. obl. leeningen.	Netto winst.	Div. op gew. aand. (Verdiend.)	Over- schot. (Uitgekeerd.)
		\$	\$	%	\$	\$	\$	\$	\$	\$	%	\$
1916....	4.536	230.279.000	166.165.000	72.16	64.114.000	23.129.000	87.243.000	9.022.000	28.083.000	50.138.000	10.04	6 29.952.000
1915....	4.541	196.628.000	142.737.000	72.60	53.891.000	20.329.000	74.220.000	7.594.000	26.147.000	40.479.000	8.11	6 29.952.000
1914....	4.512	187.252.000	144.292.000	77.04	42.960.000	16.686.000	59.646.000	7.689.000	19.651.000	32.306.000	6.51	6 29.952.000
1913....	4.111	191.501.000	145.992.000	76.24	45.509.000	19.530.000	65.039.000	7.362.000	17.639.000	40.038.000	8.46	6 28.394.000
1912....	4.092	181.024.000	134.202.000	74.14	46.822.000	19.290.000	66.112.000	7.162.000	17.935.000	41.015.000	9.04	6 27.199.000
1911....	4.085	163.118.000	120.384.000	73.81	42.734.000	19.086.000	61.820.000	6.826.000	17.392.000	37.602.000	8.69	6 25.951.000
1910....	4.045	166.434.000	122.099.000	73.37	44.335.000	17.459.000	61.794.000	6.375.000	17.953.000	37.466.000	9.18	6 24.411.000
1909....	4.015	155.661.000	109.252.000	70.19	46.409.000	15.944.000	62.353.000	4.767.000	22.782.000	34.804.000	10.89	6 19.174.000
1908....	4.048	136.297.000	97.412.000	71.47	38.885.000	14.389.000	53.274.000	3.989.000	21.412.000	27.873.000	8.86	6 18.876.000
1907....	3.971	164.812.000	119.607.000	72.57	45.205.000	13.794.000	58.999.000	3.979.000	21.849.000	33.171.000	-10.76	7 21.908.000
1906....	3.965	148.240.000	101.806.000	68.68	46.434.000	12.784.000	59.218.000	3.715.000	20.186.000	35.317.000	11.55	6 19.870.000

Amerikaansche spoorwegwezen ten opzichte van het treinpersoneel heeft voorgedaan. Gelijk bekend, hebben deze moeilijkheden, toen ten slotte een breuk onvermijdelijk scheen, den President tot tusschenkomen genoopt en geleid tot een wettelijke voorziening, de z.g. Adamson Law, die den door het personeel gestelden eisch: overwerkloos boven 8 uur 's daags, in beginsel, zij het onder zekere beperkingen, aanvaardt. De regeling is met 1 Januari 1917 in werking getreden, terwijl een commissie van drie leden is ingesteld, die gedurende een periode van zes tot negen maanden de werking der wet zal gadeslaan en aan de regeering verslag zal uitbrengen. De voorziening der Adamson Law is dus wel een uiterst voorloopige, terwijl de onzekerheid van den toestand nog vermeerderd is nu bij den Supreme Court de grondwettigheid der wet zelve is aangevochten.

Dat deze toestand van onzekerheid op het gansche Amerikaansche spoorwegwezen zekeren druk moet uitoefenen, ligt voor de hand. Merkwaardig is dan ook, dat niettegenstaande de enorme geldruimte der laatste tijden een aantal maatschappijen, waaronder de New York Central, de Southern Railway, de Erie, de Baltimore en Ohio, er niet in geslaagd zijn de voor het bedrijf benodigde nieuwe kapitaalbedragen bij wege van leeningen op langen termijn te vinden. Onder deze omstandigheden werd de uitslag van de onlangs door de Pennsylvania aangekondigde uitgifte van \$ 60.000.000 4½ pCt. hypothecaire obligatiën, tegen 97½ pCt., met zekere spanning tegemoet gezien. Uit het resultaat bleek wederom welk een krachtige positie de P. R. R. inneemt. Waar de andere maatschappijen faalden, had zij een volledig succes en zag het aangeboden bedrag oogenblikkelijk geplaatst.

DE RIJKSMIDDELEN.

Het overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand Maart en over de eerste drie maanden van dit jaar geeft ons aanleiding de volgende opmerkingen te maken.

In de eerste plaats trekt de aandacht, dat de grillige ontvangst uit de successierechten in Maart een buitengewoon hoog bedrag aanwijst, bijna een miljoen gulden boven het geraamde en f 1.300.000 boven het in Maart 1916 ontvangen bedrag. Ook de registratierechten vloeiden om in vroegere beschouwingen reeds genoemde redenen weder ruim. Zij brachten over de eerste drie maanden van dit jaar ongeveer f 1.160.000 meer op dan was geraamd en een groot miljoen meer dan over hetzelfde tijdvak in 1916.

Daarentegen bleven de invoerrechten en de loods-gelden aanzienlijk bij de raming ten achter. De na-deelige invloed van de belemmering, die het internationale verkeer door den oorlogstoestand onder-vindt en waaronder onze handel ten zeerste gebukt gaat, op de ontvangsten voor de schatkist moge hier-uit blijken, dat de genoemde middelen slechts f 3.150.000 oprachten, d.w.z. ongeveer f 2.300.000 minder dan over het eerste kwartaal van 1914; zij bleven dan ook zelfs bij de opbrengst over de eerste drie maanden van het reeds ongunstige jaar 1916 nog ruim f 1.400.000 ten achter.

Wanneer wij weder de gebruikelijke vergelijking treffen tusschen den loop der Rijksmiddelen gedurende het eerste kwartaal van 1917 en dien in het zelfde tijdvak van 1914, toen nog geen oorlogstoestand zich kon doen gelden, vinden wij de volgende cijfers (zooals bekend is, zijn daarbij uitgeschakeld de invloed der vervanging van de bedrijfsbelasting door de inkomstenbelasting, de toewijzing van een gedeelte van den suikeraccijns aan het leeningfonds 1914 en de nieuwe heffing van statistiekrecht):

1917 tijdvak Januari tot en met Maart f 37.000.000
1914 " " " " " " „ 31.995.000
f 5.005.000

Deze vermeerdering bedraagt 15,64 pCt. of, per jaar gerekend, 5,21 pCt., welke percentages tot 12,58 en

4,19 dalen, indien de opbrengst der wisselvallige successierechten in beide tijdvakken buiten rekening wordt gelaten. Het bovenbedoelde verschil wordt dan teruggebracht tot f 3.567.000. In hoofdzaak is die toename te danken aan de zeer hooge, door buitengewone omstandigheden beïnvloede, stijging van den suiker- en den geslachtaccijns en van de zegel- en registratierechten. Uit deze vier middelen werd n.l. te zamen f 4.533.000 meer ontvangen dan in de eerste drie maanden van 1914.

Ten slotte zij nog vermeld, dat uit de belastingen, welke in verband met de buitengewone omstandigheden geheven worden, tot dusver werd ontvangen f 18.948.523,96, waarvan voor rekening van de oorlogswinstbelasting komt f 3.537.621,65. De laatste belasting, alsmede de verdedigingsbelastingen, beginnen thans dus wat ruimer te vloeien; zij brachten in Maart ruim zes millioen gulden op.

DUIKBOOTRESULTATEN.

De Deutsche bladen bevatten enkele dagen geleden — twee dagen voor het sluiten der inschrijvingen op de 6e oorlogssleening — verschillende gegevens omtrent de resultaten der verscherpte duikboot-campagne. Onder deze gegevens treffen wij het volgende staatje. De cijfers, welke uiteraard voor rekening blijven van den Duitschen marinestaf, omvatten zowel de resultaten der duikbooten als de door de Möwe tot zinken gebrachte schepen etc. Het staatje luidt:

Door toedoen der centrale mogendheden zijn verloren gegaan:

1916	Verliezen van den vijand.		Verliezen van neutralen.		Totaal verlies.
	Engelsche	Andere	Tonnen.	%	
	Tonnen.				
Maart	207.000		?		?
April	225.000		?		?
Mei	118.000		?		?
Juni	101.000		?		?
Juli	103.000		?		?
Augustus ..	170.799		38.568	18	209.347
September ..	182.000		72.000	28	254.000
October	306.500		87.000	22	393.500
November ..	244.500	70.000	94.000	23	408.500
December ..	240.000	89.000	86.500	28	415.500
1917					
Januari	245.000	91.000	103.500	23	439.500
Februari	500.000	141.000	137.500	17,8	781.500
Maart	500.000	?	?	?	861.000
Sedert het begin v/d. oorlog	Rond 5,74 millioen		over 900.000	13,5	6.659.090

De totale tonnenmaat van de handelsvloeten van alle landen te zamen bedroeg bij het begin van den oorlog rond 45.000.000 ton.

INGEZONDEN STUKKEN.

RIJKSPOSTSPAARBANK EN PROLONGATIE-VEREENIGING.

Aan de Redactie der
Economisch-Statistische Berichten.

Mijne Heeren,

In het artikel: „De Staat en de reserves der verzekeringmaatschappijen”, opgenomen in uw nummer van 11 dezer, wordt terloops de aandacht er op gevestigd, dat de Rijkspostspaarbank als geldgever gedurende korten tijd lid der prolongatie-vereeniging is geweest. Deze mededeeling vereischt in zooverre verbetering, dat de Rijkspostspaarbank nog altijd van voornoemde vereeniging lid is, en dat haar onder-directeur zelfs deel uitmaakt van het bestuur der P.V. Ter beurze heeft de toetreding der Rijkspostspaar-

bank indertijd veel van zich doen spreken, en in breeden kring werd de handelwijze van deze staatsinstelling gewraakt. De Rijksverzekeringbank, eveneens eene groote geldgeefster, heeft terecht ingezien, dat hare positie niet toeliet zich in een conflict te mengen, waarbij aan niet volkomen ingewijden de ondergrond verborgen moest blijven.

Een staatsorgaan mag zich niet lichtvaardig partij stellen; bij de zich steeds uitbreidende staatszorg moet dit beginsel hoog gehouden worden.

U dankend voor de verleende plaatsruimte,

Hoogachtend,
M.

ZEGELRECHT VAN CHEQUES.

Een medewerker schrijft ons:

In het ingezonden stuk „bankdeposito of prongatie” in No. 67 van dit weekblad, wordt aan het slot gewag gemaakt van een stap, die in de goede richting door onze wetgevende macht zou zijn gedaan, om het chèqueverkeer hier te lande te bevorderen. Volgens den schrijver zou bij de behandeling in de Kamers van de nieuwe zegelwet het zegelrecht voor chèques zijn vervallen; dit geeft hem aanleiding tot de voorstelling, dat dit „stellig de uitbreiding van het chèqueverkeer bevorderen” zal.

Het kan van belang zijn den geachten inzender en de lezers van de Economisch-Statistische Berichten er opmerkzaam op te maken, dat het zegelrecht op chèques evenmin als op wissels, orderbriefjes, kassierspapier, is afgeschaft en dat artikel 51 van de nieuwe zegelwet het recht met evenzoovele woorden zelfs opsomt. De inzender zal vermoedelijk gedacht hebben aan de opheffing van het „Scheckstempel” in Duitschland op 1 October 1916 en deze verward hebben met de schrapping ten onzent van het in art. 35 van het ontwerp voorgestelde zegelrecht op „overschrijvingsbiljetten (giro)”. K.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Oliën en vetten. Met ingang van 20 dezer is het verboden eetbare oliën of vetten en oliën of vetten, welke eetbaar gemaakt kunnen worden, voor een ander doel te gebruiken dan als levensmiddel of als grondstof voor levensmiddelen.

Maximumprijs kaarsen. Voor kaarsen is ingevolge art. 8 der Distributiewet een maximumprijs vastgesteld van f 0,50 per pak van 300 gram netto (kleinhandel); prijzen voor ander gewicht naar evenredigheid.

Deze maatregel, verband houdende met het groote gebrek aan petroleum, is blijkbaar slechts een eerste stap; spoedig zal eene verdere regeling volgen.

Petroleum, gasolie en benzine.

In verband met het geldende verbod tot vervoer, verkoop en aflevering is door den Minister van Landbouw bepaald, dat onder *gasolie* mede wordt verstaan ruwe olie en alle derivaten daarvan, met uitzondering van smeerolie, licht- en motorpetroleum en benzine. In geval van twijfel of een artikel al dan niet onder *gasolie* gerangschikt moet worden, beslist de toewijzingscommissie voor *gasolie*. Onder *benzine* mede worden verstaan ruwe benzine en al hare derivaten en benzol, een en ander ter beoordeeling van de toewijzingscommissie voor benzine.

Verstrekking van voedingsmiddelen in hotels, restaurants en koffiehuisen. Naar aanleiding van gedane vragen doet de Minister omtrent de menu-bepierking in een nieuwe circulaire aan de burgemeesters nog eenige nadere mededeelingen. In de eerste plaats wordt de aandacht gevestigd op de oneerlijke concurrentie, die zou kunnen ontstaan, wanneer de z.g. gesloten eethuisen zich niet houden aan de voorschriften-betreffende bepierking van menu's, zooals die voor

hotels, enz. gelden. Den burgemeesters wordt verzocht voor zooveel noodig ook maatregelen ten deze te treffen.

Uitzondering op de voorschriften inzake menu-bepierking voor feestelijke gelegenheden, als bruiloften, promoties en dergelijke kan niet worden toegelaten.

Voor zoover het in eene gemeente gebruikelijk is, dat de avondmaaltijd niet de hoofdmaaltijd is, bestaat er geen bezwaar tegen, dat in zooverre van de gegeven bepalingen wordt afgeweken, dat een maaltijd van 3 gangen verkrijgbaar wordt gesteld tot des namiddags 3 uur en een avondmaaltijd van 2 gangen in den tijd tusschen 3 en 9 uur namiddags.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens).

	Maart 1917	Drie eerste maanden van 1917	Drie eerste maanden van 1916
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	1.064.538	1.739.781	1.863.575
Personeele belasting ..	61.743	840.432	795.708
Inkomstenbelasting ..	4.047.104	11.312.152	9.733.028
Vermogensbelasting ..	334.297	593.012	511.782
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	2.113.142	6.983.855	5.980.383
Wijn	356.376	392.982	322.223
Gedistilleerd	2.963.376	7.347.188	6.473.518
Zout	192.981	669.489	553.250
Bier en azijn	104.940	374.439	352.644
Geslacht	913.944	2.461.396	2.352.976
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	600.466	2.131.054	1.919.881
Registratierechten	1.003.469	3.252.953	2.178.378
Hypotheekrechten	106.759	330.976	302.928
Successierechten	2.325.781	5.079.148	3.802.992
<i>Invoerrechten</i>			
Formaatzegel	—	1.377	6.660
<i>Gouden en zilveren werken</i>			
Belasting	61.835	173.790	153.902
Essaailoon	66	222	115
Statistiekrecht	163.269	410.418	—
<i>Mijnen</i>	—	—	13.514
<i>Domeinen</i>	162.170	479.394	702.856
<i>Staatsloterij</i>	9.055	193.521	193.895
<i>Jacht en visscherij</i>	327	1.249	1.128
<i>Loodsgelden</i>	24.984	117.142	229.248
Totaal	17.821.404	47.919.380	42.670.568

OPCENTEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Maart 1917	Drie eerste maanden van 1917	Drie eerste maanden van 1916
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	213.397	349.534	231.352
Personeele belasting ..	29.767	206.873	189.858
Inkomstenbelasting ..	1.377.077	3.846.164	3.243.616
Vermogensbelasting ..	110.411	196.308	133.871
<i>Accijnzen.</i>			
Suiker	422.628	1.396.771	1.196.077
Wijn	71.275	78.596	64.445
Gedist. (binn.- en buitl.)	296.338	734.719	647.352
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrecht van buitl. eff.	37.524	169.832	138.587
Registratierechten	100.264	325.028	217.769
Hypotheekrechten	10.634	32.993	19.930
Totaal	2.669.315	7.336.818	6.082.907

BELASTINGEN IN VERBAND MET DE BUITEN- GEWONE OMSTANDIGHEDEN.

	Maart 1917	Drie eerste maanden v. 1917
Oorlogswinstbelasting	1.838.062	3.496.982
Verdedigingsbelasting Ia	321.642	566.685
Verdedigingsbelasting Ib	1.935.876	4.267.177
Verdedigingsbelasting II	2.054.873	5.481.679
	6.150.453	13.812.523

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	21 April 1917	20 Juli 1914
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff. Vrsch. in R.C.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
Bank van Engeland	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Duitsche Rijkbank	5 " 6 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14
Bank van Frankrijk	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Russische Staatsbk.	6 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Zweedsche Rijkbank	5 1/2 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Bank van Italië	5 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4 1/2 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie				
21 April '17	2 1/4 1)	2 1/4	4 3/4	4-5/8	—	2 1/2-2 3/4
16-21 " '17	1 1/2-2 1/4	2-2 1/2	4 1/2-1 1/2	4-5/8	—	2 1/4-3
9-14 " '17	1 1/8-5/8	2-2 1/2	4 1/2-9/16	4-5/8	—	2-2 1/2
2-7 " '17	1 1/4-1 1/2	3-3 1/2	4 3/8-3/4	4-5/8	—	2-2 1/2
17-20 Ap. '16	1 1/2-3/4	3 3/4-4	4 1/2-3/4	4 1/4-5/8	—	2-1/2
19-24 Ap. '15	4-1 1/8	4-5	2 1/2-10-3	—	—	1 7/8-2 1/4
20-24 Jul. '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 20 April.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
16 April 1917 ..	11.59 3/4	38.37 1/2	42.62 1/2	2.43 1/2
17 " 1917 ..	11.62	37.95	42.65	2.43 3/4
11 " 1917 ..	11.64 1/2	38.02 1/2	42.85	2.44 5/8
19 " 1917 ..	11.63	37.80	42.95	2.45
20 " 1917 ..	11.68 1/2	37.77 1/2	42.97 1/2	2.45 1/4
21 " 1917 ..	11.68 1/2	37.85	42.97 1/2	2.45 1/2
Laagste der week	11.50	37.50	42.35	2.41 1/2
Hoogste " "	11.69 1/4	38.90	43.05	2.45 5/8
14 April 1917 ..	11.50	37.40	42.35	2.41
7 " 1917 ..	—	—	—	2.45 5/8
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
21 Apr. 1917	47.70	23.45	68.75	71.75	99 1/2-100 1/2
Laagste d. w.	47.35	23.25	68.35	71.30	—
Hoogste " "	47.90	24.90	70.37 1/2	73.90	—
14 Apr. 1917	47.35	23.50	69.80	73.40	99 1/2-100 1/2
7 " 1917	48.30	24.02 1/2	70.90	74.55	99 1/2-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.87	66.67	100

OVERZICHT.

Zoals reeds in het vorige nummer vermeld, konden de wisselkoersen zich op den eersten beursdag van deze berichtsweek verder krachtig herstellen, waardoor Londen opkwam van 11,50 tot 11,67; Parijs van 42,35 tot 42,95; New York van 241 1/2 tot 243 1/2; Berlijn van 37,60 tot 38,90 en Weenen van 23,50 tot 24,90. Reeds direct trad er echter eenige reactie in: 11,59, 42,55, 243,—, 38,40 en 24,50. Voor de entente-koersen was er evenwel de volgende dagen weder belangrijke vraag, zoodat die koersen verder regelmatig opliepen tot resp. 11,68 1/2, 43,— en 245 1/2. Slot iets flauwer. Berlijn en Weenen echter bleven aangeboden en moesten ongeveer het geheele avance weder prijsgeven. Slot 37,85 en 23,45. Zwitserland 47,35, 47,80, 47,67 1/2. Roebels iets beter 69 1/2-70 1/4. Italië beduidend vaster 34,—-35,25. Skandinavië sterk in reactie. Kopenhagen, hoewel aanvankelijk beter, 69,80-70,30, liep terug tot 71,30. Slot 71,75. Stockholm doorlopend aangeboden, aanvankelijk langzaam dalend 73,80-73,65, daarna sprongwijze teruglopend 73,25, 72,35, 71,40. Slot eveneens iets beter op 71,75.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in £ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
21 April 1917	4.76.45	5.71 1/4	nom.	40 3/4
Laagste d. week..	4.76.45	5.71	—	40 11/16
Hoogste " " ..	4.76.50	5.71 1/4	—	41 1/2
14 April 1917	4.76.50	5.71	nom.	41 3/4
7 " 1917	4.76.45	5.69	nom.	40 9/16
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	3 April 1917	5 April 1917	Tijdperk 10-14 April		14 April 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/10	97 7/10	97 3/8	97 7/10	97 3/8
B. Aires	d.p.gd.pes.	48 7/8	49	48 5/8	49 1/2	48 3/4
Calcutta	sh/d.p.rup.	1 4/8 3/4	1 4/8 3/4	1 4/8 3/4	1 4/8 3/4	1 4/8 3/4
Hongkong ...	id. p. \$	2 1/4 3/8	2 1/4 3/8	2 1/4 3/8	2 1/4 3/8	2 1/4 3/8
Lissabon	d. p. pseudo	31	31	30 1/2	31 1/2	31
Madrid	Peset. p. £	22.03	22.11 1/2	21.85	22.20	22.16
Montevideo ..	d. p. peso	53	53 3/16	53 3/16	53 1/2	53 1/2
Montreal....	\$ per £	4.78 1/2	4.78 3/4	4.77 1/2	4.79 3/4	4.77 3/4
Petrograd ...	R. p. £ 10	168	167 1/8	164 3/4	166 3/4	165 5/8
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	11 10/16	11 20/32	11 20/32	12 1/8	12 1/8
Rome	Lires p. £	36.35	35.22 1/2	33.90	35.25	34.05
Shanghai ..	sh/d.p.tael	3/6 1/4	3/6 1/4	3/5 1/2	3/6	3/5 3/4
Singapore ...	id. p. \$	2 1/4 3/16	2 1/4 3/16	2 1/4 3/16	2 1/4 3/16	2 1/4 3/16
Valparaiso 1)	d. p. pap.p.	10 11/16	10 11/16	10 11/16	10 11/16	10 23/32
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Noteering te Londen.

te New York.

24 April 1917.....	37 1/8	74 3/4
17 " 1917.....	36 9/16	73 3/8
7 " 1917.....	36 5/8 1)	73 3/8
31 Maart 1917.....	36 1/2	73 3/8
24 " 1917.....	35 5/8	71 1/8
20 April 1916.....	31 3/16	65 5/8
24 April 1915.....	23 1/4	50 3/8
20 Juli 1914.....	24 10/16	54 1/8

1) Noteering van 5 April 1917.

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 21 APRIL 1917.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 65.849.197,69 B.-bk. „ 43.812,38 Ag.sch. „ 13.087.098,93 1/2	f 78.980.109,00 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—	—
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	f 8.049.078,— —	8.049.078,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 45.577.923,61 B.-bk. „ 3.460.982,08 1/2 Ag.sch. „ 40.004.849,68	f 89.043.755,37 1/2
Op Effecten	f 84.527.755,37 1/2	84.527.755,37 1/2
Op Goederen en Spec.	4.516.000,—	89.043.755,37 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	12.547.726,38 1/2	12.547.726,38 1/2
Munten Muntmateriaal	Munt, Goud f 61.950.785,— Muntmat. Goud „ 529.108.386,14	f 591.059.171,14
Munt, Zilver, enz.	6.900.323,99 1/2	597.959.495,13 1/2
Muntmat. Zilver	—	597.959.495,13 1/2
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.111.870,12 1/2 id. van 1/2 v. h. kapit. „ 3.951.898,25	9.063.768,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	1.400.000,—	1.400.000,—
Diverse rekeningen	71.861.653,28 1/2	71.861.653,28 1/2
		f 868.705.585,56
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	20.000.000,—
Reservefonds	5.155.090,93 1/2	5.155.090,93 1/2
Bankbiljetten in omloop	755.256.015,—	755.256.015,—
Bankassignatiën in omloop	5.710.641,32 1/2	5.710.641,32 1/2
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	—
Van anderen	73.449.563,61	73.449.563,61
Diverse rekeningen	9.134.274,69	9.134.274,69
		f 868.705.585,56

Beschikbaar metaalsaldo f 430.155.942,37
Op de basis van 2/3 metaaldekking „ 263.272.698,38 1/2
Minder bedragen bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is „ 2.150.779.710,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	1.150.100,46	
Buitenlandsche wissels	445.012,—	
Beleeningen	684.788,70	
Goud	504.061,79	
Zilver	44.247,99	
Bankbiljetten		116.190,—
Part. Rek.-Crt. saldo's		3.429.031,19 1/2

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	21 April 1917	14 April 1917
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 135.530.000,—	f 133.530.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	82.000.000,—	80.000.000,—
Aan zilverbons ..	83.809.000,—	83.809.000,—
	19.222.067,50	19.120.020,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
21 April 1917	591.059	6.900	755.256	79.160
14 „ 1917	590.555	6.856	755.372	80.222
7 „ 1917	590.529	6.680	752.563	73.753
31 Maart 1917	590.515	6.917	745.649	79.535
24 „ 1917	591.015	7.011	729.111	94.210
17 „ 1917	592.024	6.876	731.798	90.624
10 „ 1917	592.024	6.586	739.349	98.414
3 „ 1917	591.560	6.481	744.585	89.986
24 Febr. 1917	591.555	6.577	732.694	80.771
17 „ 1917	590.555	6.481	737.608	71.794
10 „ 1917	589.552	6.673	743.322	62.770
3 „ 1917	589.558	6.646	745.750	94.543
27 Jan. 1917	589.561	6.814	732.759	84.163
22 April 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
24 April 1915	293.626	2.151	470.086	56.005 ¹⁾
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek. Crt. saldo van het Rijk f 14.215.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
21 April 1917	78.980	62.000	89.044	430.156	72
14 „ 1917	77.830	60.000	88.379	429.372	71
7 „ 1917	77.681	60.000	87.316	431.026	72
31 Mrt. 1917	77.537	60.000	86.848	431.495	72
24 „ 1917	78.052	60.000	84.953	432.462	73
17 „ 1917	79.044	60.000	86.300	433.516	73
10 „ 1917	79.421	60.000	87.407	430.158	71
3 „ 1917	78.218	58.000	91.014	430.226	72
24 Febr. 1917	58.721	37.000	86.208	434.538	74
17 „ 1917	59.420	37.000	85.970	434.255	74
10 „ 1917	51.710	29.000	91.257	434.106	74
3 „ 1917	97.049	77.000	78.137	427.245	71
27 Jan. 1917	78.223	53.000	68.517	432.090	73
22 Apr. 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
24 Apr. 1915	62.175	—	182.746	190.185	56
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
17 Feb. 1917	72.498	22.232	159.163	35.822
10 „ 1917	71.479	22.701	157.860	38.918
3 „ 1917	72.604	22.805	158.647	39.926
27 Jan. 1917	72.819	23.800	156.293	39.067
19 Feb. 1916	48.696	32.207	140.339	30.300
20 Feb. 1915	25.857	27.926	118.388	16.454
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
17 Feb. 1917	6.513	36.170	54.164	8.137	56.246	49
10 „ 1917	6.470	36.514	55.205	8.953	54.276	48
3 „ 1917	6.478	35.910	55.640	9.733	56.204	48
27 Jan. 1917	6.543	36.069	56.802	9.031	56.634	50
19 Feb. 1916	6.023	16.707	44.390	26.910	46.775	47
20 Feb. 1915	5.459	8.412	35.133	5.664	26.814	40
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCH BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
10 Febr. 1917 ..	714	1.104	986	958	449
3 " 1917 ..	708	1.028	997	965	361
27 Jan. 1917 ..	716	1.021	1.020	971	423
20 " 1917 ..	716	969	951	972	255
12 Febr. 1916 ..	886	922	1.021	924	663
13 Febr. 1915 ..	1.447	947	1.107	804	309
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 14 APRIL 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 71.304.695	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion....,, 52.854.695
£ 71.304.695	£ 71.304.695

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 37.596.370
Rest.....,, 3.125.452	Other securities,, 123.623.561
Public deposits,, 49.392.129	Notes.....,, 32.674.045
Other deposits,, 128.862.754	Gold and silver coin.....,, 2.076.298
Seven-day and other bills...,, 36.939	
£ 195.970.274	£ 195.970.274

Door het uitblijven der Engelsche bladen zijn de cijfers van den laatsten weekstaat hierboven niet kunnen worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
19 April 1917	55.065	38.112	***	***	***
12 " 1917	54.931	38.631	151.713	28.500	115.729
4 " 1917	54.691	38.901	150.049	28.500	115.583
28 Maart 1917	54.009	38.289	144.587	28.500	110.668
19 April 1916	57.965	34.032	113.742	28.500	75.718
21 April 1915	55.640	34.332	41.643	27.500	8.623
22 Juli 1914	40.164	29.317			

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-percentage ¹⁾
19 Apr. '17	37.575	124.044	54.768	124.539	35.403	19,74
12 " '17	37.596	123.624	49.392	128.863	34.750	19,50
4 " '17	39.245	123.308	50.124	128.968	34.240	19,11
28 Mrt. '17	24.003	139.610	49.945	129.647	34.170	19,02
19 Apr. '16	33.188	87.906	59.179	86.646	42.383	29 1/8
21 Apr. '15	47.810	144.323	125.414	88.750	39.758	18 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKBANK.

STAAT VAN 14 APRIL 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.548.665.000
davon Goldbestand	2.532.285.000
Reichs- en Darlehenskassenscheine.....	444.062.000
Noten anderer Banken	5.937.000
Wechsel	9.552.276.000
Lombardforderungen	10.454.000
Effekten.....	104.120.000
Sonstige Aktiva	1.088.221.000
Grundkapital.....	180.000.000
Reservefonds	90.137.000
Notenumlauf	8.359.554.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	4.691.812.000
Sonstige Passiva	432.232.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekking-percentage ¹⁾
14 April 1917	2.548.665	2.532.285	444.062	8.359.554	36
7 " 1917	2.548.055	2.531.940	350.236	8.558.866	34
31 Maart 1917	2.546.696	2.530.762	380.649	8.616.015	35
23 " 1917	2.545.750	2.529.838	347.793	8.224.825	35
15 April 1916	2.504.784	2.461.070	809.227	6.534.347	51
15 April 1915	2.401.825	2.355.437	946.194	5.125.619	65
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
14 April 1917	9.552.276	4.691.812	***	***
7 " 1917	9.941.607	4.819.929	***	***
31 Mrt. 1917	13.596.710	8.405.478	4.242.500	367.900
23 " 1917	9.258.114	4.503.535	3.983.100	333.000
15 April 1916	5.226.117	1.857.823	2.029.000	771.400
15 April 1915	3.551.617	1.643.631	1.573.000	931.000
23 Juli 1914	750.892	943.964		

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. o/d. Staat
18 Apr. '17	5.232.489	1.947.672	257.913	792.194	9.900.000
12 " '17	5.222.346	1.947.672	259.606	780.280	9.800.000
5 " '17	5.213.484	1.947.677	261.240	762.101	9.600.000
29 Mrt. '17	5.200.096	1.947.672	263.383	796.963	9.500.000
20 Apr. '16	4.899.442	—	359.701	735.935	7.100.000
22 Apr. '15	4.228.037	—	377.045	620.171	5.100.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
493.068	1.261.885	1.181.999	18.844.127	2.510.370	91.048	
604.229	1.266.005	1.175.062	18.749.447	2.409.993	86.112	
522.546	1.270.769	1.197.449	18.459.831	2.540.637	173.699	
418.905	1.599.655	1.223.768	15.239.423	2.036.614	77.855	
229.907	2.654.637	670.861	11.500.581	2.323.851	101.727	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November, 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In miljoenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood i/h bui- tenland	Zil- ver	Schat- kistbil- jetten	Dis- conto's en belee- ningen	Circu- latie	Rek. Coun- rant
14 Apr. '17	1.477	2.119	121	9.084	850	10.981	2.530
5 „ '17	1.477	2.141	125	8.493	723	10.590	2.214
29 Mrt. '17	1.478	2.141	122	8.339	718	10.278	2.169
21 „ '17	1.477	2.141	118	7.738	722	9.997	2.120
14 Apr. '16	1.629	1.137	62	3.745	1.108	6.078	1.745
14 Apr. '15	1.570	140	50	1.287	1.010	3.313	1.287
21 Juli '14	1.601	144	74		757	1.634	1.099

V. BELGIE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buiteni. saldi	Beleen. van buiteni. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
21 April 1917	374.759	86.661	480.000	68.647	899.438	100.760
12 „ 1917	374.915	86.557	480.000	73.966	896.690	109.005
5 „ 1917	374.409	86.346	480.000	62.705	894.333	99.425
31 Maart 1917	374.621	86.298	480.000	66.191	887.022	110.472
13 April 1916	207.928	59.701	480.000	63.239	654.228	152.323
15 April 1915	48.716	6.822	200.000	3.005	172.076	86.491

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud.	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percen- tage ¹⁾
2 Mrt. '17	518.541	9.971	132.898	723.055	19.772	74
23 Feb. '17	497.138	15.249	144.232	705.882	19.061	71,4
16 „ '17	492.392	7.609	145.607	699.442	17.089	71,8
9 „ '17	488.889	10.833	128.292	693.695	13.093	73
3 Mrt. '16	338.250	12.994	52.498	454.761	9.635	76
5 Mrt. '15	247.251	23.292	25.731	287.883	6.392	86

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST
MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
21 Apr. '17	754.360	3.906.140	28.710	3.673.530	114.780
14 „ '17	785.640	3.935.990	28.660	3.674.090	139.260
7 „ '17	781.430	3.913.450	28.120	3.363.920	148.530
31 Mrt. '17	754.730	3.832.330	28.250	3.596.370	124.750
22 Apr. '16	687.580	3.550.810	31.710	3.381.740	103.790
24 Apr. '15	567.190	2.428.820	37.720	2.393.840	168.360
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25% van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 23 April 1917.

De duizendste dag van den oorlog was het gisteren. En nog heeft de plaag niet uitgewoed, al is het thans met een bede om vrede op de lippen, dat de volkeren elkander bestrijden, al is het met de innige hoop op vrede, ja, zooals het zelfs heet om een spoedige vrede af te dwingen, dat nieuwe miljoenen worden aangedragen... voor den oorlog.

In Duitschland werd in de afgelopen week het resultaat der inschrijving op de zesde oorlogsleening bekend. Ingeschreven werd voor 12.770 miljoen mark, tegen 10.699 miljoen voor de vijfde, en 10.768 miljoen voor de vierde oorlogsleening, welke in het vorige jaar werden uitgegeven. Zelfs werd het beloop der derde oorlogsleening, tot dusver de grootste, nog met 700 miljoen mark overschreden. Aan binnenlandsche leeningen op langen termijn heeft Duitschland thans zijn schuldenlast gedurende den oorlog met 60 milliard mark vergroot, en in de Deutsche pers wordt met trots op dit feit gewezen. Welken last deze schuld aan rente en aflossing op de schatkist legt, wordt thans nog niet voldoende onder de oogen gezien, afgezien nog van het nadeel, dat er voor het rijk in gelegen is, dat vrijwel uitsluitend het binnenland de enorme bedragen opbracht, hetgeen na den oorlog, als handel en industrie wederom ruime vlottende middelen zullen eischen, nog wel eens tot moeilijkheden zou kunnen leiden. Immers, zijn tegenwoordige vijanden zullen alicht niet geneigd zijn, Duitschland de omvangrijke middelen te verschaffen, die het na den oorlog, bijvoorbeeld voor de betaling van in te voeren grondstoffen voor de industrie toch dringend noodig heeft, terwijl van crediet bij de neutralen reeds gedurende den oorlog in zeer sterke mate gebruik is gemaakt. Om zijn handel en industrie weder in het rechte spoor te brengen, zal dan ook vermoedelijk, althans in de eerste jaren, een ingrijpende „finanzreform” noodig zijn, en veel zal er van deze verandering voor de volkswelvaart in Duitschland afhangen. In het kort geleden verschenen jaarverslag over 1916 der Disconto-Gesellschaft, wordt daarbij als eisch gesteld, dat de aan te brengen wijzigingen op financieel gebied, zóó worden aangebracht, dat de ondernemingsgeest niet wordt verstikt, en „der intelligentie vrije baan tot ontwikkeling wordt gelaten”. „Daartoe zal het noodig zijn,” heet het verder, „dat het ons door den oorlog opgedrongen staats-beheer voor talrijke bedrijven spoedig weder verdwijnt en onder vermindering van alle monopolies — voor zoover zij niet om andere als financieële redenen geboden zijn — de vrije concurrentie weder te laten intreden. Dan alleen zal het Deutsche volk in staat zijn de onvermijdelijke hooge belastingen te dragen, zonder zijne toekomst in gevaar te brengen”. Of de inmenging van den staat spoedig zal kunnen verdwijnen, blijft echter te bezien, en het is niet onwaarschijnlijk, dat in dit opzicht tusschen de eerste vredesjaren en den oorlog niet zó'n groot verschil zal bestaan.

De Berlijnsche Beurs heeft in de afgelopen week een vast verloop gehad. De voornaamste verhandelde fondsen, scheepvaart-, industriele- en mijn-aandeelen, konden hunne koersen goed handhaven, hier en daar zelfs nog iets verbeteren. Met name aandeelen van scheepsbouwondernemingen waren dikwijls flink gevraagd. De hooge opbrengst der zesde oorlogsleening en de in de pers daaraan vastgeknoopte beschouwingen, strekte de beurs tot krachtigen steun.

Wallstreet verkeerde in de afgelopen week in onregelmatige houding. Aanvankelijk flauw gestemd, vooral voor munitie- en anderé oorlogswaarden, verbeterde de stemming later lichtelijk, hoewel per slot van rekening de meeste fondsen toch onder het vorige koerspeil sloten. Spoorwegwaarden waren af en toe tamelijk vast gestemd, in verband met de in het begin der week verwachte en middenweek afgekomen toestemming der Interstate Commerce Commission, om tot verhooging der vrachttarieven met 15 pCt. over te gaan. De maatregel, die voor een deel op 1 Juni in werking treedt, heeft echter een voorloopig karakter.

De beurzen te Londen en te Parijs hebben ook in de afgelopen week een vaste houding aan den dag gelegd. Het gevaar van een afzonderlijken vrede van Rusland met de Centralen, acht men thans vrijwel geheel afgewend, en de hoop de tegenpartij op militair terrein toch nog voor den afloop van dit jaar beslissend te kunnen slaan, is tengevolge van de successen aan het Westfront nog immer levendig. Daarbij hebben de oorlogstoebereidselen in de Vereenigde Staten de aandacht van den algemeenen vredes-roep in Europa afgeleid.

Te onzent was de stemming ter beurze in de afgelopen week niet ongunstig, doch hier werd doorgaans groote terughoudendheid betracht.

De onzekerheid op velerlei gebied, niet het minst ten aanzien van hetgeen voor ons land uit den oorlogstoestand tusschen Duitschland en Amerika en de te vreezen beperking van den uitvoer uit de Vereenigde Staten te wachten is, gaf hiertoe aanleiding. Meer en meer begint men hier tot de meening over te hellen, dat de vrede in aantocht is en als gevolg daarvan gaat de belangstelling geleidelijk van de „oorlogsfondsen" op de „vredefondsen" over.

Geld was ruim. Prolongatie noteerde: 2½-2¼-2¼.

		17 Apr.	20 Apr.	23 Apr.	Rijzing of daling.
5 %	Ned. Werk. Schuld..	100 ¹¹ / ₁₆	100 ¹¹ / ₁₆	100 ¹¹ / ₁₆	— ¹¹ / ₁₆
3 %	„ „ „ ..	70 ⁷ / ₈	70 ¹ / ₂	70 ¹ / ₁₆	— ¹¹ / ₁₆
2½ %	Cert. N.W.	60 ⁹ / ₁₆	59 ¹¹ / ₁₆	60	— ⁹ / ₁₆
4 %	Hongarije Goud	42	40 ¹ / ₁₆	41 ³ / ₄	— ¹ / ₄
4 %	Oostenr. Kronenrente	38 ³ / ₈	38	38	— ² / ₈
5 %	Rusland 1906	72 ¹ / ₂	72 ³ / ₄	73 ⁷ / ₈	+ ¹ / ₈
4 %	Rusland bij Hope & Co.	61	62 ⁷ / ₈	62	+ 1
5 %	Brazilië 1895	58 ⁷ / ₁₆	58 ⁹ / ₈	59 ⁵ / ₈	+ ¹ / ₁₆

Op de lokale markt trokken rubberaandeelen vaak levendige belangstelling. Deze was gegrond op de berichten omtrent hoge prijzen, die het product onzer koloniale maatschappijen in de Indische veilingen maakt en dat groote hoeveelheden rubber op gunstige voorwaarden ter directe verschepping naar Amerika verkocht zijn. Het was reeds sedert geruimen tijd bekend, dat het belang der rubberveilingen in het Oosten sinds den aanvang van den oorlog in hooge mate is gestegen, voornamelijk ten koste van de oude rubbermarkt bij uitnemendheid, Londen. Voor de Amerikaansche handelaren biedt het koopen in de Straits Settlements en ons Indië het groote voordeel, dat de rubber direct en langs veiligen weg naar Amerika kan worden verscheept. Groote Amerikaansche firma's hebben dan ook in die streken vaste vertegenwoordigers aangesteld, teneinde de door haar benoogigde plantatie-rubber in de veilingen of onmiddellijk van de produceerende maatschappijen te verkrijgen. Amerika benoogdigt, vooral sind het begin van den oorlog, zeer belangrijke hoeveelheden rubber en het belangrijkste gedeelte daarvan wordt, in tegenstelling met vroeger toen Groot-Britannië de voornaamste importeur was, direct uit de productielanden ingevoerd. Zoo was het meerendeel van de in 1913 in de Vereenigde Staten voor eigen gebruik ingevoerde 49.850 ton rubber nog op de Engelsche markt gekocht, de daarna ingevoerde hoeveelheden, te weten: 61.251 ton in 1914, 96.794 ton in 1915 en 116.477 ton in het afgelopen jaar, kwamen grotendeels onmiddellijk uit het productieland. De in den laatsten tijd plaats vindende verkoopen zijn voor Nederlandsch-Indië van buitengewoon groote beteekenis en houden een belofte voor de toekomst in, als wanneer de Indische markten, met Singapore, dat thans de voornaamste markt voor Straitsrubber is, Londen allicht voor wat Indische rubber aangaat, zullen gaan overvleugelen. Het hoofdfonds, Amsterdam Rubber, werd aanvankelijk tot stijgende prijzen opgenomen; in het einde der week ontstond evenwel tot de hoogere koersen eenige winstneming, waardoor de behaalde koerswinst niet geheel behouden kon blijven. Ook voor de „kleinere" soorten: Bandar, Deli-Batavia, Sumatra en Tjiboeni-Tjipongpok, bestond vraag, zoodat de geheele afdeling eenige procenten boven de aanvangskoersen der week sloot.

Tabaksandeelen genoten in de afgelopen week minder belangstelling, zoodat belangrijke koersschommelingen uitbleven. Toch was de grondstemming in weerwil van den druk, die nog steeds door het gemis aan verscheppingsmogelijkheid van Indië naar hier wordt uitgeoefend, niet ongunstig, en de meeste aandeelen hebben hunne koersen in den loop der berichtenperiode dan ook, zij het bij geringen omzet, nog eenige punten kunnen verbeteren. Niet onwaarschijnlijk is dit het gevolg van de in de laatste dagen bekend gemaakte verdere directe verkoopen naar de Vereenigde Staten, zooals van tabak der Deli-Batavia, der Krapoh en der Amsterdam-Serdang. Vooral de laatste moet tegen hoogen prijs, circa f 4,50, hebben verkocht, de hooge verscheppingskosten ten laste van den koper. Amsterdam-Serdang aandeelen rezen van 149% tot 155 (heden 154%). Voorts werden ook aandeelen Padang-Tabak, naar het scheen door „insiders", tot stijgende prijzen (80—83) gekocht; de vraag voor dit fonds stond in verband met de betere resultaten welke de maatschappij in het afgelopen jaar wist te behalen. Ter beurse werd zelfs al gesproken van eene terugbetaling op de aandeelen, hetgeen echter, daar er naar vermeldt nog een verliessaldo van ruim f 120.000 bestaat, niet zeer waarschijnlijk lijkt. Krapoh's stegen van 85%—92% (later weder 90%).

Heden werd de tabaksafdeling onaangenaam aangedaan door het bericht omtrent het afgekondigde uitvoerverbod van ruwe tabak. Men meende hier, dat dit besluit op aan-

dringen der Engelsche regeering was genomen en was vooral daarom ontstemd, wyl het der N. O. T. tot dusver steeds was gelukt den vrijen doorvoer voor dit product te bedingen. Anderzijds meende men, dat de belangrijke aankooopen der D.E.T.A.G. (Deutsche Tabakhandelsgesellschaft), de door Duitschland ter centraliseering van den tabaksaan- en verkoop opgerichte oorlogsmatenschap, den voorraad hier te lande zoodanig hadden doen slinken, dat hiervan gevaar voor de binnenlandsche industrie zou zijn te duchten. Het bericht werd ter beurse pessimistisch opgevat, doch deze stemming kwam heden, in verband met het geringe aanbod, dat zich voordeed, slechts zwak in de koersen tot uitdrukking. De naaste toekomst zal uitwijzen, of dit pessimisme al of niet gegrond is geweest en of anderen, die de maatregel als eene inleiding opvatten van het onderbrengen van het artikel tabak bij de op te richten export-centrale, teneinde het later slechts tegen compensatie tegen andere artikelen voor het buitenland beschikbaar te stellen, gelijk hebben gehad.

Van *theeondernemingen* werden de aandeelen Alg. Ned. Ind. Thee-Cultuur Maatschappij hooger gezocht (104½—107), die der West-Java Thee, na een voorbijgaande rijzing van 71½ op 74, lager afgedaan (68½).

De *scheepvaartafdeeling* was bij stillen handel vrij vast van grondtoon. Hoewel de toestand op scheepvaartgebied helaas nog in geenen deele verbeterd is, wakte het eenige bevrediging, dat wij in de afgelopen week geen nieuwe verliezen van schepen te betreuren hadden en het feit, dat althans enkele Nederlandsche booten te Rotterdam met verschillende lading, waaronder tarwe, meel en lijnkoeken, zijn binnengeloopt, stemde ten minste wat hoopvoller. Daarbij vond de afdeling steun in de gunstige ontvangst, die de nieuwe aandeelen Holland-Amerika-Lijn bleken te hebben gevonden. Van het recht van voorkeur bij de inschrijving werd namelijk een dermate ruim gebruik gemaakt, dat slechts enkele stukken voor toewijzing op de „vrije" inschrijvingen beschikbaar bleven. Aandeelen Koninklijke Boot, die aanvankelijk bij flinke vraag een achtal punten konden opkomen, waren heden wat minder gunstig gestemd (218).

Van *petroleumwaarden* vielen slechts Geconsolideerde Nederlandsche en Koninklijke Petroleum op, de eerste door hun daling op 153, na de voorafgegane rijzing tot 160 (heden 156½—158), de laatste door een stijging van 514—520 (slot 519). De stemming voor deze waarden, welke men tot de „vredefondsen" rekent, is in de laatste dagen in beginsel vast.

Cultuurwaarden meerendeels verlaten. Bij geringe vraag viel een rijzing van 157—179 voor aandeelen Insulinde Cultuur Syndicaat op te merken (heden 177¼).

	17 Apr.	20 Apr.	23 Apr.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	226	224	226½	+ ½
Ned. Handel-Mij.	183	186¼	188¼	+ 5¼
Insulinde Oliefabriek	227	230	230	+ 3
Ant. Jurgens Ver. Fabrieken	260	260	265	+ 5
Philips' Gloeilampenfabriek	305	306¼	320	+ 15
R. S. Stokvis & Zonen	400	408½	424½	+ 24½
Handelsver. Amsterdam....	354	350	353	— 1
Kon. Petroleum-Mij	515	515¼	519½	+ 4½
Amsterdam Rubber-Mij	226½	234¼	230½	+ 4
Holland-Amerika-Lijn	398	398	400¼	+ 2¼
Kon. Hollandsche Lloyd	169¼	173	172	+ 2¼
Kon. Ned. Stoomboot-Mij ..	213¼	217½	218	+ 4¼
Deli-Maatschappij	486	489	492	+ 6

Voor onze *Amerikaansche afdeling* is de afgelopen week er eene van geringe beteekenis geweest. De omzetten waren er zeer beperkt, en men mag wel zeggen, dat het groote publiek deze afdeling ditmaal heeft gemeden. Dit was echter niet het geval wat betreft eenige speciale fondsen, in betere tijden tamelijk geliefd bij het Hollandsche speculatieve publiek, n.l. Maxwell- en Peruvianwaarden. De income-bonds der Maxwell-Land-Grant Company werden op sommige dagen tot stijgende koersen levendig verhandeld (45¹¹/₁₆—48); heden 47%. De cert. van aandeelen werden van 36½—38½ omgezet (heden 38⁵/₁₆). Vooral een lokale firma heeft deze waarden op ruime schaal omgezet. De meerdere belangstelling werd terbeurse als berustend op gunstige resultaten, die de maatschappij in het afgelopen boekjaar zou hebben behaald, uitgelegd.

	17 Apr.	20 Apr.	23 Apr.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry ..	69 ⁹ / ₈	70 ¹⁵ / ₁₆	70 ¹ / ₁₆	+ ⁷ / ₁₆
Un. States Steel Corp.	104 ¹ / ₈	105 ⁹ / ₁₆	105 ³ / ₄	+ ¹ / ₈
Atchison Topeka	100 ¹ / ₂	101	101	+ ¹ / ₂
Int. Merc. Marine afgest. ..	30 ⁷ / ₁₆	30 ¹ / ₄	30 ⁵ / ₈	— ⁹ / ₃₂
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	84 ³ / ₈	83 ³ / ₄	83 ¹ / ₁₆	— ¹ / ₁₆

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

23 April 1917.

Tarwe. Wij beschikken deze week over slechts weinig nieuwe gegevens. Particuliere ramingen over de uitgezaaide en nog uit te zaaien oogsten kan men natuurlijk voldoende bekomen, maar het behoeft nauwelijks betoog, dat men daaraan nog geen waarde kan hechten. Voorloopig zal het cijfer van den zichtbaren voorraad in de Vereenigde Staten en Canada wel in de eerste plaats onze aandacht moeten hebben, omdat het eenigszins aangeeft hoe het met den nog aanwezigen voorraad in die landen gesteld is. De vorige week was dan ook een sterke vermindering van den zichtbaren voorraad in de Staten de aanleiding tot een scherpe prijsstijging in Chicago. De termijnmarkt aldaar is onderhevig aan wilde schommelingen; aanvankelijk met sprongen stijgend trad later een belangrijke reactie in, die men terugvoerde op betere oogstberichten, maar ook op vrees voor Regeeringsmaatregelen. De prijzen geven werkelijk alle aanleiding om zulke maatregelen te verwachten, maar definitieve berichten dienaangaande hebben wij nog steeds niet vernomen.

De verschepingen van Noord-Amerika waren ruim, maar na de twee abnormaal kleine voorafgaande weken, was dit ook alleszins gewenscht.

In Argentinië is niettegenstaande het uitvoerverbod de tarweprijs blijven stijgen, hetgeen er wel op wijst, dat het uitvoerverbod noodzakelijk was.

In Engeland gaat men nog door met de vrijwillige rantsoenering; men hoort evenwel veel van verminderende voorraden, hetgeen ongetwijfeld voor een belangrijk deel moet worden toegeschreven aan het vormen van stille voorraden door particulieren.

Maïs. Noord-Amerikaansche prijzen hebben een ongekende hoogte bereikt; daartegen is Zuid-Amerikaansche maïs nog betrekkelijk goedkoop. Ongetwijfeld zal de vraag

hiervoor vermeerderen, zoodra er meer scheepsruimte beschikbaar is. Ofschoon wij niet over betrouwbare gegevens beschikken; kan men wel zeker zijn, dat gedurende geruimen tijd de verschepingen van maïs, evenals van gerst en haver zeer veel minder dan de behoefte geweest zijn, en dat de voorraden in Europa dus sterk zijn aangesproken. Een goede maïs-oogst in Noord-Amerika is alleszins gewenscht, daar waarschijnlijk Argentinië in den loop van den zomer zijn overschot zal uitgevoerd hebben. In ieder geval zal men gedurende de tweede helft van dit jaar over slechts geringe hoeveelheden beschikken, daar de verschepingen van den nieuwen oogst van Noord-Amerika zelden vóór midden December van beteekenis worden.

Lijnzaad is blijkbaar tengevolge van Noord-Amerikaansche vraag in Argentinië, scherp gestegen en na al hetgeen van de daar beschikbare voorraden gemeld is, is bij eenigszins aanhoudende vraag een nog veel sterkere stijging te verwachten.

Buitenlandsche granen in Nederland.

Door de „Noordam” en de „Oosterdijk” werden ruim 16.000 tons tarwe en 1200 tons tarwebloem aangebracht. Het behoeft geen betoog, dat dit een zeer welkome aanvulling van onze voorraad is en waarschijnlijk zal er wel nooit zoo veel belangstelling voor het binnenkomen van eenige graanladingen geweest zijn: Men mag hopen, dat spoedig nog andere ladingen het vaderland mogen bereiken, maar ook al zou de aanvoer weer tamelijk regelmatig kunnen plaats vinden zal men wel met een sterke rantsoenering moeten voortgaan, vooral nu de vooruitzichten ook van onze eigen oogsten nog verre van gunstig zijn.

Van voerartikelen kwamen slechts zeer geringe hoeveelheden aan en waar ook het hooi in vele plaatsen op is en het gras nog maar niet groeien wil, lijdt het vee veelal gebrek, vooral daar van Regeeringswege in April bijna niets werd gedistribueerd.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Mei	Maïs Mei	Lijnzaad Mei
23 Apr. '17	232 1/4	139 1/4	63 7/8	15,20	10,30	23,50
16 „ '17	236	142 3/8	67 1/8	14,10	10,05	21,80
24 Apr. '16	112 1/8	75 1/2	44 3/4	8,10	4,85	11,85
24 Apr. '15	164 1/2	78 3/8	57 3/8	13,10	6,—	10,55
24 Apr. '14	93 1/8	64 3/8	37 3/4	8,60 ^{a)}	4,90 ^{a)}	12,75
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Juni.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 14 en 21 April.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	23 April 1917	16 April 1917	22 April 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	255,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	365,—
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	20,— ¹⁾	17,10
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	180,—
Lijnzaad (La Plata).....	nom.	nom.	457,50

¹⁾ Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	15-23 April 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	15-23 April 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	15.969	100.432	168.878	—	4.553	—	104.985	168.878
Rogge	—	4.485	7.007	—	—	—	4.465	7.007
Boekweit	—	654	5.539	—	—	500	654	6.039
Maïs	—	64.899	73.748	—	50.129	33.580	115.028	107.328
Gerst	—	2.608	37.979	—	5.492	2.640	8.100	40.619
Haver	—	—	18.260	—	15.042	4.218	15.042	22.478
Lijnzaad	—	8.322	21.817	—	7.560	26.463	15.882	48.280
Lijnkoek.....	1.190	16.320	62.640	—	20.576	4.165	36.896	66.805
Tarwemeel	1.322	5.137	—	—	—	—	5.137	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	13.566	106.404	193.398	—	—	—	106.404	193.398
Maïs	—	7.479	46.697	—	—	—	7.479	46.697

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
20 April 1917..	nom.	133.-/-	219.15/-	30.10/-	—
13 „ 1917..	nom.	136.-/-	217.-/-	30.10/-	—
20 April 1916..	87/-	131.-/-	198.10/-	34.15/-	103.-/-
23 April 1915..	65/8	78.17/8	165.-/-	21.-/-	53.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 28 Maart 1917.

Niettegenstaande de geringe vraag in Liverpool is de prijs van Amerikaansche katoen gedurende de geheele week geregeld gestegen. De statistische positie blijft gunstig en naar aanleiding daarvan zou men nog wel een verdere stijging kunnen verwachten. Men moet echter ook rekening houden met de politieke toestanden en hoewel het verbruik in Amerika waarschijnlijk nog wel verder zal toenemen, kunnen betere weerberichten of gunstig nieuws omtrent den nieuwen oogst ook wel eens weer een ongunsti-

gen invloed op de markt hebben. Deze berichten luidden gisteren reeds iets gunstiger, zoodat toen de markt ook flauwer sloot. Toch is de prijs van Amerikaansche katoen thans hooger dan zelfs in dit seizoen het geval is geweest en noteert dus een prijs, als sinds den Amerikaanschen oorlog niet bereikt is. Egyptische katoen vertoont weinig verandering.

Amerikaansche garens worden weinig gevraagd en dan bijna uitsluitend nog voor Regeeringsorders. Fabrikanten klagen over het uitblijven van eenigszins belangrijke aanvragen en vreezen, dat dit nog wel niet zal verbeteren voordat de afzet van manufacturen wat gunstiger wordt. De verhooging van katoenprijzen houdt ook verdere zaken tegen en voor verschillende spinnerijen komt de a.s. Paaschweek, waarin de meeste fabrieken wel niet zullen werken, als een ware verlossing. Er zijn natuurlijk als steeds ook weer enkele spinnerijen, vooral in de betere kwaliteiten, die voldoende van orders voorzien zijn en nog steeds prijzen met een belangrijke marge kunnen bedingen. De exportvraag blijft voldoende, doch de verscheppingsmoeilijkheden houden vele nieuwe zaken tegen. In Egyptische garens is weer meer vraag, hoewel deze ook nog niet van veel betekenis is.

De doekmarkt is zeer kalm en er komen slechts weinig zaken tot stand. Biedingen van Indië en China zijn er bijna niet en intusschen worden kostprijzen hier geregeld hooger. Van Afrika en Zuid-Amerika komen wel geregeld orders binnen, doch deze zijn in den regel niet groot en de meeste fabrikanten zijn blijde, dat zij met de Paaschdagen hunne fabrieken weer een week zullen kunnen sluiten.

Noteeringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	20 Apr. '17	13 Apr. '17	30 Mrt. '17	20 Apr. '16	20 Apr. '15
New York	19,85 c	20,85 c	19,10 c	12,10 c	—, — c
Liverpool	12,26 d	13,08 d	12,77 d	7,82 d	5,78 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 30 Mrt. '17	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	4462	3964	6096
Atlant. Havens	1753	2103	3141
Uitvoer naar Gr. Britannië	2149	1908	2908
" 't Vasteland.	1711	1748	3294
" Japan etc...	446	324	388

Voorraden in duizendtallen	30 Maart '17	30 Maart '16	30 Maart '15
Amerik. havens.....	1226	1377	1471
Binnenland.....	1030	1011	868
New York	119	281	154
New Orleans	409	354	363
Liverpool	707	884	1459

WOL.

De markt te Bradford is kalm, maar vast. De Engelsche regering heeft thans ook de contrôle over „Mérinos Noils". Deze soort mag niet meer verhandeld worden tenzij eene speciale toelating daarvoor is verkregen.

Volgens berichten uit Australië is groote schade in de kudden aangebracht tengevolge van eene vliegen-epidemie, die zich zeer ernstig dreigt uit te breiden. Er zijn kudden die reeds 25 % hebben verloren. De plaag heerscht vooral in het Noorden en het Noord-Westen van het land.

Noteeringen te Bradford: 1)

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
20 April 1917.....	72	56	44	37	32
13 " 1917.....	74	55	44	37	32
20 April 1916.....	42	36 1/2	32	28	25 1/2

1) Voor „tops in oil".

RUBBER.

De rubberprijzen blijven zich nog steeds op het oude niveau handhaven en uit dien hoofde is er dan ook niets belangrijks te berichten.

Noteeringen prima Crêpe:

Mei/Juni	3/1 1/2	einde vorige week	3/1 1/4
Juli/Dec.	2/11	"	3/-
Hard cure fine Para ..	3/1 3/4	"	3/2 1/2

SUIKER.

Aan onze Bietsuikermarkt bleef de lusteloze stemming gehandhaafd en waren de zaken van geen betekenis. Disponibele suiker is tot f 21 13/16 te koop met koopers tot f 21 1/2, terwijl voor Mei-levering f 21 3/4 geboden wordt.

De zichtbare voorraden bedroegen volgens F. O. Licht:

	1916/17	1915/16	1914/15
Duitschl.) 1 Sept.	250.000	545.000	536.807 tons
Hamburg)			
Oostenrijk 1 "	305.000	478.000	244.741 "
Frankrijk 1 "	39.012	58.525	141.454 "
Nederland 15 Maart	146.709	69.490	145.682 "
België 1 Febr.	106.251	71.358	181.452 "
Engeland 1 "	137.913	109.170	486.838 "
Totaal Europa	984.885	1.331.543	1.736.774 tons
Ver.St.v.N.A. 15 Mrt.	274.000	116.549	122.659 "
Cubahavens 28 "	409.000	693.326	479.400 "
Totaal	1.667.885	2.141.418	2.338.833 tons

Op Java vonden enkele verkoopen van nieuwe oogst suikers plaats tot f 13 3/4 voor Superieur, waaronder een restantooft, en tot f 12 1/4 voor No. 16 en hooger. De koopers waren Chineezzen.

De Amerikaansche markt blijft over het algemeen vast gestemd. De Spot-noteering is ietwat teruggelopen en staan Centrifugals nu op 6,27 c.

Willett & Gray geven de volgende cijfers betreffende de aanvoeren, voorraden en insmeltingen in de Atlantische havens van 1 Januari tot 15 Maart:

	1917	1916	1915
Voorraad op 1 Jan.	57.310	69.259	130.573 tons
Invoer	520.690	620.290	509.086 "
Totaal	578.000	689.549	639.659 tons
Voorraad op 15 Maart	274.000	116.549	122.659 "
Versmeltingen	304.000	573.000	517.000 tons
" laatste week	53.000	70.000	68.000 "

De halfjaarlijksche statistiek in Amerika van 1 Sept. tot 28 Febr. is als volgt:

	1916/17	1915/16	1914/15	1913/14
Invoer.....	1.003.238	1.008.207	809.337	763.809 tons
Voorraad 1 Sept.	269.762	295.497	316.008	266.090 "
Tezamen ..	1.273.000	1.303.704	1.125.345	1.029.899 tons
Voorraad einde Februari....	213.000	110.704	106.345	146.899 "
Afleveringen ..	1.060.000	1.193.000	1.019.000	883.000 tons
Uitvoer	234.542	309.361	163.209	12.283 "
Verbruik in 6 maanden....	825.476	883.639	855.791	870.717 tons
Voorafgaande 6 maanden....	1.227.121	1.303.266	1.482.427	1.328.048 "
Verbruik in 12 maanden....	2.052.597	2.186.905	2.338.218	2.198.765 tons
Verbruik in de maand Febr.	131.008	164.365	190.805	155.648 "

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per April	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granu- lated fob.	
20 April 1917..	f 21 1/2	47/1 1/2	—	—	6,27
13 " 1917..	" 22	47/1 1/2	21/3	32/6	6,02 à 6,05
20 April 1916..	" 26 13/16	47/1 1/2	20/-	29/6	6,14
20 April 1915..	" 20	31/-	17/-	—	4,89
21 Juli 1914..	" 11 13/32	18/-	—	—	3,26

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Koffie is geheel en al onveranderd. Waar geen handel wordt gedreven, valt niets te vermelden.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
20 April 1917	207.000	6800	1.441.000	6000	12 3/16
16 " 1917	228.000	6875	1.645.000	6000	12 3/32
20 April 1916	306.000	7025	1.224.000	6900	11 23/32
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Data	Ontvangsten.			
	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
20 April 1917..	15.000	1.998.000	54.000	9.211.000
20 April 1916..	37.000	3.018.000	56.000	10.878.000

COPRA.

Bij gebrek aan vrachtruimte ging er ook deze week weder niets om.

Ceylon cif. Londen £ 43.5.- en cif. Marseille £ 53.15.- (koopers).

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

21 April 1917..	f 47 ¹ / ₂ nom.	} N.O.T.-condities.
14 " 1917..	" 47 ¹ / ₂ nom.	
21 April 1916..	" 41 ¹ / ₄	
21 April 1915..	" 65	
20-25 Juli 1914..	" 28 ³ / ₄	

VERKEERSWEZEN.**BEVRACHTINGEN.**

21 April 1917. In den toestand van de vrachtenmarkt kwam in de afgelopen week geen verandering.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
16/21 April 1917	—	—	—	—	—	—
9/14 " 1917	—	—	—	31/-	—	—
17/22 April 1916	—	—	f 14,25	13/-	f 102 ¹ / ₂	165/-
19/24 April 1915	—	—	10/-	7/10 ¹ / ₂	65/-	65/6
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oosth. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
16/21 April 1917.....	—	—	—	—
9/14 " 1917.....	—	—	—	—
17/22 April 1916.....	—	—	—	550/-
19/24 April 1915.....	—	—	—	215/- ¹⁾
Juli 1914.....	f 12,—	24/6	75/-	77/6

¹⁾ Per zeilschip.

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekeland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
16/21 April 1917.....	—	—	—	—
9/14 " 1917.....	—	—	—	—
17/22 April 1916.....	22/-	21/-	—	—
19/24 April 1915.....	12/9	13/9	—	—
Juli 1914.....	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
16/21 Apr. 1917	—	—	—	—	—	—
9/14 " 1917	69/-	125/-	—	—	—	—
17/22 Apr. 1916	fr 60,-	83/6	109/3	60/6	f 6,50	—
19/24 Apr. 1915	" 22,50	32/-	32/6	27/3	" 6,—	—
Juli 1914	" 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
16/21 April 1917.....	—	—	—	—
9/14 " 1917.....	—	—	—	—
17/22 April 1916.....	110/-	140/-	—	145/-
19/24 April 1915.....	57/-	80/-	87/6	90/-
Juli 1914.....	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

BINNENVRACHTEN.

Weinig bijzonders te vermelden, nog steeds groote stilstand in zaken; naar de Ruhrhavens geen noteeringen.

Er is besteed:

voor 50 last naar Arnhem	f 2,60 per last.
" 125 " " Utrecht	" 1,60 " "
" 130 " " Leiden	" 1,60 " "
" 50 " " Breda	" 2,— " "
" 100 " " Amsterdam	" 1,70 " "
" 600 " " Amsterdam	" 1,40 " "
" 250 " " 's-Gravenhage	" 1,20 " "
" 50 " " Groningen	" 4,35 " "

ADVERTENTIËN**Nederlandsche Bank voor Russischen Handel**

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT **PETROGRAD.**
Telegramadres: NEDRUSBANK

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

INCASSO-BANK

AMSTERDAM - ROTTERDAM - ALMELO - DORDRECHT

Volgestort Kapitaal f.10.000.000,— Reserve f 1.664.000,—

KANTOOR TE ROTTERDAM; LEUVEHAVEN W.Z. 103

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-CompagnieVerkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoorJ. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

GEBROEDERS CHABOT
ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e.a. verzekeringen
van elken aard.**ONTVANG- EN BETAALKAS**

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22 AMSTERDAM

KAPITAAL EN RESERVEN f 5.500.000,—

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4 pCt.

GELDEN OP DEZEN TERMIJN GESTORT ZIJN NA AFLOOP VAN HET
JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STILZWIJGEND VOOR
GELIJKEN TERMIJN VERLENGD.DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER HALF JAAR
OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN.**LAPIDOTH & VIS**
ASSURANTIËN

De Ruyterkade 124, Amsterdam

belasten zich met het plaatsen
van alle assurantiën, speciaal
TRANSPORT-, MOLEST- EN BRAND-
VERZEKERINGEN**DIRKZWAGER'S SCHEEPSAGENTUUR**
MAASSLUIS EN HOEK VAN HOLLANDBelasten zich met het rapporteren van schepen en het
behandelen van scheepszaken op den Nieuwen Waterweg**NIEUWE BERGING-MAATSCHAPPIJ**
MAASSLUISContracteeren voor het bergen van gezonken schepen en
ladingen, op de rivieren en buitengaats; belasten zich met
het instellen van duikeronderzoek, enz. enz.**DE SPAARNE-BANK**
HAARLEM

Gestort Kapitaal en Reserves f 1.184.000,—

REKENING-COURANT, CREDIETEN, INCASSEERINGEN, ASSURANTIËN,
WISSELS, EFFECTEN, COUPONS, PROLONGATIËN, DEPOSITO'S, ENZ.**Haarlemsche Bankvereniging**
HAARLEMAALSMEER, BEVERWIJK, HILLEGOM
HOOFDDORP, LISSE, IJMUIDEN

Volgestort Kapitaal en Kapitaal-reserve f 3.750.000,—

Accountantskantoor

James Polak

(Lid Ned. Acc. Verg.)

POSTHOORNSTEEG 7B

ROTTERDAM.

VAN RIJN & CO

UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
VAN DE UTRECHTSCHÉ

FIJNE TAFELMOSTERD

PRACTISCH EFFECTENBOEKter vereenvoudiging van admini-
stratie en ten gebruike voor de

VERMOGENSBELASTING

Prijs f 1,—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij
NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ, R'DAM

PIERSON & Co.
AMSTERDAM

BOISSEVAIN & Co.
NEW YORK

FINANCIEREN IN- EN EXPORT. — BEHANDELEN VERSCHEPINGS- EN ANDERE DOCUMENTEN.
BEZORGEN OPSLAG, VERSCHEPING EN ASSURANTIE VAN GOEDEREN.
FOURNEEREN EN INCASSEEREN WISSELS OP ALLE PLAATSEN IN DE VER. STATEN EN CANADA.
OPENEN REKENING-COURANT MET RENTE-VERGOEDING.

RUSSISCH-HOLLANDSCHE BANK

RUSSKO-GOLLANDSKI BANK Telegram-Adres: PETRODAM BANQUE RUSSO-HOLLANDAISE
PETROGRAD — NEWSKI PROSPEKT 21 ILINKA IPATEWSKI PEREJOUK 3 — MOSCOU

Volgestort Kapitaal Rs. 10.000.000 Rentevergoeding op chèque-rekeningen tot nader order 4 pCt. Reserven Rs. 1.000.000

Financiering van im- en export. Rembours-credieten. Incasseering en aan- en verkoop van wissels. Handelsinformaties.

Inlichtingen verkrijgbaar bij de Hoofdvertegenwoordiging voor Nederland:

de Rotterdamsche Bankvereniging te Amsterdam en Rotterdam

PH^S VAN OMMEREN REEDER, CARGADOOR, EXPEDITEUR,
ROTTERDAM ASSURANTIE

Agent van Stoomvaartlijnen naar: AUSTRALIË en NIEUW-ZEELAND, CHINA en JAPAN, BRITSCHE-INDIË, ZUID-AFRIKA, CHILI en PERU,
MEXICO, WEST-INDIË, LONDON, LIVERPOOL, MANCHESTER, SOUTHAMPTON en CORK.

PHs. VAN OMMEREN (LONDON) LTD, LONDON VAN ES & VAN OMMEREN, AMSTERDAM
THE PH. VAN OMMEREN CORP'N OF NEW YORK, NEW YORK COMPTOIR MARITIME ANVERSOIS, ANTWERPEN

Holland-Canada Hypotheekbank — 's-Gravenhage

Uitstaand bedrag Pandbrieven ruim f 12.500.000,—

5 pCt. Pandbrieven tegen den koers van 99¹/₂ pCt.

GEBRS. MISPELBLOM BEIJER

(COMMANDITAIRE VENNOOTSCHAP)

BANKIERS

Gestort Kapitaal f 1.000.000,— Reserve ruim f 140.000,—

HOOFDKANTOOR te LEEUWARDEN

BIJKANTOREN te BOLSWARD, HARLINGEN, HEERENVEEN, JOURE, SNEEK, STEENWIJK en WOLVEGA
ZITDAG te LEMMER

Billijk incasso-tarief voor geheel Friesland en Noordelijk Overijsel

WERKSPoor, AMSTERDAM

Land- en Scheeps-Machines - Dieselmotoren
Installatiën voor Suikerfabrieken - Polderbemalingen
Ijzerconstructiën

GEO. H. McFADDEN & BRO. COTTON MERCHANTS

PHILADELPHIA—NEW YORK

Vertegenwoordiger voor Nederland: D. BREEKLAND, Oldenzaal—Enschede

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieus
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN”